

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Paziņojuma numurs : 2024/0646/DK (Denmark)

Rīkojums, ar ko aizliedz PFAS saturošu apģērbu, apavu un hidroizolācijas līdzekļu importu un pārdošanu patērētājiem

Saņemšanas datums : 27/11/2024

Bezdarbības perioda beigas : 28/02/2025 (closed)

Message

Ziņa 001

Komisijas ziņojums - TRIS/(2024) 3166

Direktīva (ES) 2015/1535

Notifikācija: 2024/0646/DK

Dalībvalsts paziņojums par projekta tekstu

Notification - Notificación - Notifizierung - Нотификация - Oznámení - Notifikation - Γνωστοποίηση - Notificación - Teavitamine - Ilmoitus - Obavijest - Bejelentés - Notifica - Pranešimas - Paziņojums - Notifika - Kennisgeving - Zawiadomienie - Notificação - Notificare - Oznamenie - Obvestilo - Anmälan - Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - Не се предвижда период на прекъсване - Nezahajuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéset - Non fa decorrere la mora - Atidėjimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħ il-perijodi ta' dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20243166.LV

1. MSG 001 IND 2024 0646 DK LV 27-11-2024 DK NOTIF

2. Denmark

3A. Erhvervsstyrelsen
Langelinie allé 17
2100 København Ø
Danmark
+45 35 29 10 00
notifikationer@erst.dk

3B. Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf.: +45 38 14 21 42

4. 2024/0646/DK - C00C - Ķīmiskās vielas

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

5. Rīkojums, ar ko aizliedz PFAS saturošu apģērbu, apavu un hidroizolācijas līdzekļu importu un pārdošanu patērētājiem

6. Apģērbi, apavi un patērētāju hidroizolācijas līdzekļi, kas satur PFAS.

7.

8. Rīkojuma projekts ievieš valsts noteikumus par PFAS ierobežošanu patērētājiem paredzētā apģērbā, apavos un apģērbu un apavu hidroizolācijas līdzekļos, kas ietilpst vispārējā PFAS ierobežojuma projekta darbības jomā, un valsts noteikumi tiek atcelti, kad tiek piemēroti paredzētie ES noteikumi.

Paredzams, ka rīkojums stāsies spēkā 2025. gada 1. jūlijā. Pats importa un pārdošanas aizliegums tiks piemērots no 2026. gada 1. jūlija. Ja attiecīgās preces tiek importētas pirms 2026. gada 1. jūlija, preces var turpināt pārdot līdz 2027. gada 1. janvārim.

Definīcijas noteikumi rīkojuma projektā ir formulēti tā, lai tie atbilstu vispārējā PFAS ierobežojuma projektam un spēkā esošajiem ES tiesību aktiem ķīmisko vielu jomā.

PFAS definē kā jebkuru vielu, kas satur vismaz vienu pilnīgi fluorētu metila (CF₃) vai metilēna (CF₂) oglekļa atomu, kam nav pievienoti nekādi ūdeņraža, hlora, bromā vai joda atomi.

Definīcija vispārējā PFAS ierobežojuma projektā izriet no ESAO (2021.), Reconciling Terminology of the Universe of Per- and Polyfluoroalkyl Substances: Recommendations and Practical Guidance, ESAO sērija par riska pārvaldību, Nr. 61, publicējusi ESAO, Parīze. Skatīt šo saiti:

<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/e458e796-en.pdf?expires=1723707315&id=id&accname=guest&checksum=54500D1DDD535C521159BDB53ABE653C>.

Importa un pārdošanas aizliegums: Rīkojuma projektā ir ietverts aizliegums, kas piemērojams no 2026. gada 1. jūlija, importēt un pārdot apģērbus, apavus un hidroizolācijas līdzekļus apģērbiem un apaviem, ja šīs patēriņa preces kā galaprodukts satur PFAS koncentrācijā, kas pārsniedz 50 mg F/kg.

Tvērums: Aizliegums attiecas uz importu un pārdošanu patērētājiem privātai lietošanai, tostarp uz pašu patērētāju importu, piemēram, iepērkoties tiešsaistē. Aizliegums neattiecas uz ražošanu un eksportu. Atbrīvojums attiecas arī uz atkārtotu izmantošanu un pārstrādi, jo nebūs iespējams nodrošināt, ka apģērbi, tekstilizstrādājumi un šķiedras, kas importētas un pārdotas pirms aizlieguma piemērošanas, pārstrādes situācijā nesatur PFAS.

Produktu kategorijas: Rīkojuma projektā ir iekļauts aizliegums importēt un pārdot apģērbus, apavus un hidroizolācijas līdzekļus apģērbiem un apaviem, kas satur PFAS, patērētājiem privātai lietošanai Dānijā. Produktu kategorijas ir izvēlētas, pamatojoties uz Vides un dzimumu līdztiesības ministrijas zināšanām, ka šīs patērētāju kategorijas rada ievērojamas PFAS emisijas, un tādējādi to aizliegums būtiski ietekmēs vidi. Vienlaikus Vides un dzimumu līdztiesības ministrija ir arī uzsvērusi, ka ir sagaidāms, ka tirgū būs pieejamas alternatīvas patērētāju lietojumiem. Nav paredzams, ka tirgū pietiekami ātri būs pieejamas alternatīvas profesionāla apģērba aizsargapģērba u. c. veidā. Šāda veida apģērbs neietilpst Rīkojuma tvērumā.

Rīkojuma projektā ir paredzēts izņēmums attiecībā uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kas paredzēti lietotāju aizsardzībai pret riskiem, kuri norādīti Regulas (ES) 2016/425 I pielikuma III (a) vai (c) riska kategorijā. Vienlaikus šis atbrīvojums ir ietverts vispārējā PFAS ierobežojuma projektā. Atbrīvojums attiecas arī uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, ja PFAS ir lietotāja drošības funkcija.

Tāpat nav iekļauti citi tekstilizstrādājumi, piemēram, mājas tekstilizstrādājumi, aizkari, tekstilizstrādājumi ratiņos un piederumi, jo nav tādu pašu zināšanu par alternatīvu pieejamību, izmaksām utt. Vienlaikus tiek lēsts, ka tekstilizstrādājumu patēriņš apģērbam ir ievērojami lielāks un lielāks PFAS avots vidē, tāpēc ir svarīgāk to regulēt, lai

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

ierobežotu kopējo PFAS daudzumu vidē.

Rīkojuma projekts neattiecas arī uz PFAS apgērbu, apaviem un hidroizolācijas līdzekļiem, ko jau reglamentē vai nu Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1021 (2019. gada 20. jūnijs) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (pārstrādāta redakcija), ar grozījumiem.

Atbrīvojums attiecas uz medicīniskajām ierīcēm, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/745 (2017. gada 5. aprīlis) par medicīniskajām ierīcēm 2. panta 1. punktā. Visbeidzot, atbrīvojums neattiecas uz tranzīta kravām.

Robežvērtība: Tiek ierosināts noteikt robežvērtību, lai aizliegums reglamentētu PFAS apgērbā, apavos un apgērbu un apavu hidroizolācijas līdzekļos patērētājiem, ja PFAS ir apzināti izmantoti, lai sasniegtu kādu funkciju, piemēram, ūdensnecaurlaidīgas īpašības. Tādējādi paredzams, ka ražošanas procesos netiši radušies piesārņotāji neradīs robežvērtības pārsniegšanu. Izvēloties robežvērtību, Vides un dzimumu līdztiesības ministrija ir uzsvērusi, ka lielākā daļa apgērbu tekstilizstrādājumu, piemēram, ūdensnecaurlaidīgi, satur daudz augstākas koncentrācijas nekā 50 mg F/kg un ka koncentrācijas zem 50 mg F/kg var uzskatīt par netišiem mikropiesārņotājiem.

Vienlaikus, kā minēts iepriekš, Vides un dzimumu līdztiesības ministrija ir pieprasījusi, lai Dānijas rīkojuma projekts tiktu formulēts tā, lai tas atbilstu PFAS vispārējā ierobežojuma projektam. Saistībā ar to jānorāda, ka robežvērtība 50 mg F/kg atbilst vienai no robežvērtībām, kas noteiktas vispārējā PFAS ierobežojuma projektā.

Turklāt ir novērtēts, ka testēšanas metode fluora satura mērīšanai uzņēmumiem un kontroles iestādēm ir lētāka nekā metode atsevišķu izmērāmo PFAS summas mērīšanai.

Dokumentāri pierādījumi: Vispārējā PFAS ierobežojuma projektā paredzēts, ka tad, ja kopējais fluora saturs pārsniedz 50 mg F/kg, ražotājam, importētājam vai pakārtotajam lietotājam pēc izpildiestāžu pieprasījuma ir jāsniedz pierādījumi, ka izmērītais fluora saturs ir PFAS vai nav PFAS. Rīkojuma projektā ir iekļauta izņēmuma punkts, kas aizliedz apgērbu, apavu un apgērbu un apavu hidroizolācijas līdzekļu importu un pārdošanu patērētājiem, ja importētājs vai pakārtotais lietotājs var pierādīt, ka fluora saturs ir iegūts no vielas, kas nav PFAS. Vides un dzimumu līdztiesības ministrija ir novērtējusi, ka būtu lietderīgi ieviest iespējamu izņēmumu, kas ir līdzīgs vispārējā PFAS ierobežojuma projektam, bet kas neuzliek pienākumu importētājam vai turpmākajam lietotājam, bet gan sniedz iespēju iesniegt dokumentārus pierādījumus, ka izmērītā fluora koncentrācija, kas pārsniedz sliekšņa vērtību, ir PFAS izmantošanas rezultāts, jo rīkojuma projekts atšķirībā no vispārējā PFAS ierobežojuma projekta ievieš tikai vienu sliekšņa vērtību, ar kuru jāsalīdzina.

Šis noteikums ir izdots, pamatojoties uz Ķīmisko vielu likuma 38.f pantu.

Pārejas periods: Ņemot vērā nozares globālās ražošanas ķēdes no projektēšanas, pasūtīšanas, ražošanas un izplatīšanas nozarēm, tiek ieviests viena gada pārejas pasākums no rīkojuma stāšanās spēkā, lai pārdošanas un importa aizliegumu piemērotu no 2026. gada 1. jūlija. Apgērbu, apavu un hidroizolācijas līdzekļu krājumu pārdošana ir atļauta līdz 2027. gada 1. janvārim, lai atvieglotu uzņēmumu krājumu iztukšošanu.

Turklāt ar rīkojumu tiek īstenota Ķīmisko vielu likuma 45. panta 1. punktā un 59. panta 4. punktā paredzētā atļauja. Tādējādi Rīkojumā paredzēto noteikumu ievērošanu uzrauga Vides aizsardzības aģentūra. Izņēmuma gadījumos Vides aizsardzības aģentūra var nolemt atkāpties no šajā Rīkojumā paredzētajiem noteikumiem un noteikt atļaujas nosacījumus. Šie lēmumi nav pārsūdzami. Tā kā šis īpašs novērtējums konkrētā gadījumā, nav iespējams sniegt situācijas piemēru, uz kuru aizliegums varētu neattiekties.

Rīkojumā noteikto aizliegumu pārkāpumus var sodīt ar naudas sodu un brīvības atņemšanu atkarībā no pārkāpuma veida.

9. Vēlme regulēt PFAS valsts līmenī radās īpaši pēc noplūdes no ugunsdzēsēju skolas Korsør, Dānijā, kur liellopu ganību asociācijas locekļi bija pakļauti augstam PFOS līmenim, jo ēda liellopu gaļu, kuri bija ganījušies teritorijās, kas atrodas

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

blakus ugunsdzēsšanas mācību zonai. Piesārņotāji ar augstu PFOS koncentrāciju ir konstatēti arī vairākās citās ugunsdzēsšanas mācību vietās.

PFAS joprojām rada bažas Dānijas valdībai un Dānijas iedzīvotājiem. Dānijas valdības 2022. gada platformā ir norādīts, ka valdība "strādās, lai ES līmenī aizliegtu PFAS vielas, un uzņemsies iniciatīvas, lai ierobežotu to izmantošanu Dānijā, tāpat valdība nodrošinās bīstamu ķīmisko vielu, tostarp patēriņa preču, samazinātu izmantošanu".

Tiek uzskatīts, ka ieguvumu videi var panākt ar valsts aizliegumu, jo aptuveni 40 % no visām izmantotajām un tirgotajām PFAS ir tekstilizstrādājumos un hidroizolācijas līdzekļos. Patēriņa apģērbi un apavi veido vairāk nekā 80 % no tirgū piedāvātajiem tekstilizstrādājumiem. Pamatojoties uz šo informāciju, Vides un dzimumu līdztiesības ministrija ir aplēsusi, ka pagaidu valsts aizliegums patērētājiem izmantot PFAS apģērbā, apavos un hidroizolācijas līdzekļos ierobežos PFAS emisijas vidē Dānijā 200–300 tonnu apmērā gadā, kas atbilst aptuveni 35–50 % no aplēstajām kopējām emisijām no produktu ražošanas un tirdzniecības.

2024. gada februārī toreizējā Vides ministrija publicēja masas plūsmas analīzi "PFAS vielu plūsmas analīze Dānijā". Skatīt šo saiti: <https://mim.dk/media/ae305ayj/substance-flow-analysis-of-pfas-20-feb.pdf>. Analīzē konsultāciju uzņēmums COWI pārbaudīja PFAS pašreizējo importu un izmantošanu Dānijā. Pamatojoties uz pašreizējām zināšanām, analīze sniedz pārskatu par lielākajiem PFAS emisiju avotiem un parāda, kā PFAS nonāk vidē Dānijā, tostarp no to izmantošanas tekstilizstrādājumos.

Masas plūsmas analīzē tika konstatēts, ka lielāko ieguldījumu PFAS emisijās Dānijā no tekstilizstrādājumiem rada polimēru izmantošana ar PFAS sānu ķēdēm. Apģērbu un apavu izmantošanas rezultātā gadā tiek novadītas 2,3 tonnas PFAS, savukārt apģērbu un apavu atkritumu apstrādes rezultātā gadā tiek novadītas aptuveni 380 tonnas PFAS, no kurām aptuveni puse tiek eksportēta, turklāt novadišana notiek ārpus Dānijas.

2024. gada maijā valdība publicēja PFAS rīcības plānu, ko atbalstīja visas Dānijas parlamenta partijas. Rīkojuma projekts, par kuru tagad tiek paziņots, ir iniciatīva saskaņā ar šo rīcības plānu.

Rīkojums tika izdots saskaņā ar Ķīmisko vielu likuma 30. panta 1. punktu, 38.f pantu, 45. panta 1. punktu un 59. panta 4. punktu, skatīt 2023. gada 4. janvāra Konsolidācijas likumu Nr. 6.

10. Atsauces uz pamatdokumentu: 2023/0390/DK.

Pamatdokumenti tika nosūtīti kā daļa no agrāka paziņojuma:
2023/0390/DK.

11. Nē

12.

13. Nē

14. Nē

15. Jā

16.

TBT aspekts: Nē

SPS aspekts: Nē

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs

Single Market Enforcement

Notification of Regulatory Barriers

Eiropas Komisijas

Direktīvas (ES) 2015/1535 kontaktpunkts

e-pasts: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu